משום דאפכי להו. דרבי מאיר לדרבי יהודה, ולרבי יהודה לדרבי מאיר: **איכא** למימר. ואומר מרגוס כתוב בתורה, ואמו למיכתב מרגוס בתורה: **אבל** ברכות. הכל יודעין שאין ברכות כתובין בתורה: חלוחות. לא ידעתי מה הן. ויש מפרשין הן העשוין לספרים שלנו שאין עשוין גליון: בימה. שהיו עושין תורה אור

*מְשׁוּם דְּאַפְכִי לְהוּ. ת"ר: פּוֹתֵחַ וְרוֹאֶה גּוֹלֵל וּמְבָרֵךְ וְחוֹזֵר וּפוֹתֵחַ וְקוֹרֵא דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: *פּוֹתֵחַ וְרוֹאֶה וּמְבָרֵךְ וְקוֹרֵא. מַאי טַעְמָא דְּרַבִּי מֵאִיר — כִּדְעוּלָּא, דְּאָמַר עוּלָּא: מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ הַקּוֹרֵא בַּתּוֹרָה לֹא יְסַיֵּיעַ לַמְתַּרְגְּמָן — כְּדֵי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ הַתַּרְגּוּם כָּתוּב בַּתּוֹרָה, הָכָא נַמִי — כְּדֵי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ בְּרָכוֹת כְּתוּבִין בַּתּוֹרָה. וְרַבִּי יְהוּדָה: תַּרְגּוּם אִיכָּא לְמֵימַר, בְּרָכוֹת — לֵיכָּא לְמֵימַר. אָמַר רַבִּי זֵירָא אָמַר רַב מַתְּנָה: הָלְכָה, פּוֹתֵחַ וְרוֹאֶה וּמְבָרֵךְ וְקוֹרֵא. *וְלֵימָא הֲלָכָה כְּר' יְהוּדָה! *מִשּׁוּם דְּאַפְכִי לְהוּ. אָמַר ר' זֵירָא אָמַר רַב מַתְּנָה: *הַלּוּחוֹת וְהַבִּימוֹת אֵין בְּהֶן מִשּׁוּם *קְרוּשָׁה. *אָמַר ר' שְׁמוּאֵל אָמַר ר' יוֹחָנָן: הַגּוֹלֵל סֵפֶר תּוֹרָה צָרִיךְ שֶׁיַּעֲמִידֶנּוּ עַל הַהֶפֶר. וְאָמַר ר' שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָנִי אָמַר ר' יוֹחָנָן: הַגּוֹלֵל סֵפֶר תּוֹרָה — גּוֹלְלוֹ מִבַּחוּץ וְאֵין גּוֹלְלוֹ מִבִּפְנִים, וּכְשֶׁהוּא מְהַדְּקוֹ — מְהַדְּקוֹ מִבִּפְנִים, וְאֵינוֹ מְהַדְּקוֹ מִבַּחוּץ. וְאָמַר ר' שְׁפַטְיָה א"ר יוֹחָנָן: עֲשָׂרָה שֶׁקָּרְאוּ בַּתּוֹרָה — הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶם גּוֹלֵל סֵפֶר תּוֹרָה. הַגּוֹלְלוֹ נוֹטֵל שְׂכַר כּוּלָּן, דְּאָמַר ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי: עֲשָׂרָה שֶׁקָּרְאוּ בַּתּוֹרָה — הַגּוֹלֵל סֵפֶר תּוֹרָה קִיבֵּל שָׂכָר כּוּלָּן. *שָׂכָר כּוּלָּן סְלָקָא דַּעְתָּךְ? אֶלָּא אֵימָא: קִיבֵּל שָׂכָר כְּנֶגֶד כּוּלָּן. וְאָמַר ר' שְׁפַטְיָה אָמַר ר' יוֹחָנָן: *מִנַּיִן שֶׁמִּשְׁתַּמְּשִׁין *בְּבֵית קוֹל — *לְשֶׁנֶּאֱמַר °"וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה דָּבָר מֵאַחֲרֶיךָ לֵאמֹר". וְהָנֵי מִילֵּי — דְּשָׁמַע כָּל גַּבְרָא בְּמֵתָא, וְכָל אִיתְתָא בְּדַבְרָא. דְּהוּא דְּאָמַר הַיְן הַיְן, וְהוּא דְּאָמַר לָאו לָאו. וְאָמַר ר' שְׁפַטְיָה אָמַר ר' יוֹחָנָן: כָּל הַקּוֹרֵא בְּלֹא נְעִימָה וְשׁוּנָה בְּלֹא זְמָרָה — עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר °"וְגַם אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם חֻקִּים לֹא טוֹבִים" וגו'. מַתְקִיף לַהּ אַבָּיֵי: מִשּׁוּם דְּלָא יָדַע לְבַטּוּמֵי קָלָא °"מִשְׁפָּטִים לֹא יְחִיוּ בָהֶם" קָרֵית בֵּיהּ?! אֶלָּא כְּדְרַב מִשְׁרַשְׁיָא, דְּאָמַר: שְׁנֵי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים הַיּוֹשְׁבִים בְּעִיר אַחַת וְאֵין נוֹחִין זֶה אֶת זֶה בְּהֲלָכָה — עֲלֵיהֶם הַכָּתוּב אוֹמֵר "וְגַם אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם חֻקִּים לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יְחִיוּ בָהֶם". *אָמַר רַבִּי פַּדְנָךְ אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: °כָּל הָאוֹחֵז סֵפֶר תּוֹרָה עָרוֹם נִקְבָּר עָרוֹם. עָרוֹם סָלְקָא דַּעְתָּךְ? אֶלָּא אֵימָא: נִקְבָּר עָרוֹם בְּלֹא מִצְוֹת. בְּלֹא מִצְוֹת סָלְקָא דַּעְתָּךְ?! אֶלָּא אָמַר אַבָּיֵי: נִקְבָּר עָרוֹם בְּלֹא אוֹתָהּ מִצְוָה. אָמַר רַבִּי יַנַּאי בְּרֵיהּ דְּרַבִּי יַנַּאי סָבָא מִשְׁמֵיהּ דְּרַבִּי יַנַּאי רַבָּה: 'מוֹטָב תִּיגָּלֵל הַמִּטְפַּחַת וְאַל יִגָּלֵל סֵפֶר תּוֹרָה.§ °"וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי ה' אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" מִצְוָתָן שֶׁיְּהוּ קוֹרִין אוֹתָן כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּזְמַנּוֹ.§ ת"ר: *כְּמשֶׁה תִּיקֵּן לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁיְּהוּ שׁוֹאֲלִין וְדוֹרְשִׁין בְּעִנְיָנוֹ שֶׁל יוֹם, הִלְכוֹת פֶּסַח בְּפֶסַח, הִלְכוֹת עֲצֶרֶת בַּעֲצֶרֶת, הִלְכוֹת חַג בְּחַג.§

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הפנימי. ואריב"ל י' שקראו בתורה הגלל ס"ת. כלומר המשלים נוחנין לו שכר כנגד כולן, וא"ר יוחנן מנין שמשתמשין בבית קול שנאמר ואונך תשמענה דבר מאחריך וגו' והוא דשמע קל איתתא בדברא והוא דאמר הן הן או לאו לאו. ועוד אמר הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה. ג) ומתאוננין משום דלא ידע לבטומי קלא אינון חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם. אלא הכי קאמר ב' תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואינן נוחין זה לזה בהלכה עליהם הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים הם לא טובים זה לזה ומשפטים לא יחיו בהם. א"ר יוחנן האוחז ס"ת ערום נקבר ערום. בלא אותה מצוה. א"ר יצאי תיגלל המטפחת ואל יגלל ס"ת בלומר בלא מטפחת. מצוותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר משה תיקן לישראל שיהו שואלין ודורשין הלכות פסח בפסח ועצרת בעצרת והג בחג: הדרן עלך בני העיר:

ג) עי' כתוס' מגילה ל: ד"ה ולימא:

[ע"ג ה"ו ופי"ד ה"ד] [מ"ש פ"ג ה"ו]

[ע"ז ה"ו ופי"ד ה"ד]

[ברכות מז:]

[פירוקו עי' תוספות מנחלין יג. ד"ה כם קול]

[מנחות יד. ע"ש ומסכת סופרים פ"ג הל' עז]

ויקרא מ

לעיל ז.

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

ה) עי' כתוס' כלן ד"ה הלחות מה שקקנו על פיהם הערוך אבות כפולים רביו ולמנם לפי עמ"ב רביו דמייתי לה כלה כתבה ובגמ' ס"ש ומעין אם תיכן הס"ם בתבה קמז בלה שלחי ע"ש היטב. ב) לעלי ל"ל הכרך הלחון עבלל על הכרך הפנימי שאם יגלל מן הפנימי על הלחון יפול הלחון וכו' ג"ע מלא הכתוב לומר וגם לחי מקמי לכם חוקים לא טובים.

סליקא מסכת מגילה, שבח לרב עלילה, ברכה ותהלה, תפארת וצהלה, ירום קרנו למעלה:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה גולל וכו' ולכבמים מיבות יב כתובים. נ"ב פי' כתובים ס' תמיכה עד מלמה ס' ברכה יב ס' מיבות ובפסוק הלל תמיכ דרכו עד אולמי חלטיו יב ג"כ ס' מיבות: (ב) בא"ד ולכתחלה הוא גולל. נ"ב חמ"ג דהלכה כר' יהודה קלמו מתוייב לגולל קודם הברכה היינו: ללא עביד לימוד לכתיב אם לחי מקמי לכם חוקים ומבכרך עדיף עפי הלכך לבל אם סומתו ומבכרך עדיף עפי הלכך לכתחלה: גמ' מקום לחמי להא. גיעין כה ע"א מתחום ל ע"ב שם מגין שמתמתגין בכתב קול. ע' חוריט פט"ו מ"ז דיבמות:

גליון הש"ם

[גיעין כה. מנחות ל: ד"ה ולימא]

[ע"ז ה"ו ופי"ד ה"ד]

[מ"ש פ"ג ה"ו]

[ברכות מז:]

[פירוקו עי' תוספות מנחלין יג. ד"ה כם קול]

[מנחות יד. ע"ש ומסכת סופרים פ"ג הל' עז]

ויקרא מ

לעיל ז.